

Sygn. akt III U 419/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2018r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mirosław Kowalewski
Protokolant:	st. sekretarz sądowy Beata Dzienis

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 grudnia 2018r. w Suwałkach

sprawy **B. J.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę pomostową

w związku z odwołaniem B. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 15 czerwca 2018r. znak (...), z dnia 31 lipca 2018r. znak (...) i z dnia 7 września 2018r. (...)

- 1. zmienia zaskarżone decyzje i przyznaje B. J. prawo do emerytury pomostowej od 17 maja 2018r.**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na rzecz B. J. kwotę 540 (pięćset czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt III U 419/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15.06.2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. powołując się na przepisy ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2018r. poz. 1270) i ustawy z dnia 19.12.2008r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz.U. z 2017r. poz. 664 ze zm.) odmówił B. J. prawa do emerytury pomostowej wskazując, iż nie udowodnił on co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych, a po 31.12.2008r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych.

Do pracy w warunkach szczególnych po wyłączeniu okresów przebywania na zwolnieniach lekarskich, organ rentowy zaliczył 14 lat, 1 dzień uwzględniając okresy zatrudnienia: od 01.04.1988r. do 07.06.1991r., od 01.07.1991r. do 26.04.1992r. oraz od 27.04.1992r. do 31.10.2002r.

Natomiast do pracy w szczególnych warunkach nie uwzględnił okresów zatrudnienia: od 09.09.2015r. do 14.09.2015r. od 08.10.2015r. do 12.10.2015r., od 20.10.2015r. do 23.10.2015r., 20.11.2015r. do 23.11.2015r., 04.12.2015r. do

07.12.2015r., od 23.05.2016r. do 25.05.2016r., od 16.08.2016r. do 19.08.2016r., od 21.04.2017r. do 25.04.2017r., od 20.06.2017r. do 26.06.2017r., od 17.07.2017r. do 20.07.2017r., oraz od 27.10.2017r. do 02.11.2017r., ponieważ nie został zgłoszony w ZUS jako pracownik zatrudniony w warunkach szczególnych.

Do ogólnego stażu ubezpieczeniowego organ rentowy zaliczył 29 lat 3 miesiące i 9 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

W odwołaniu o tej decyzji B. J. domagał się jej zmiany i przyznania prawa do emerytury pomostowej. Wskazał, iż w okresie od 15.07.2015r. do 04.02.2018r. pracował w szczególnych warunkach, na co przedstawił odpowiednie dowody. Natomiast w kwestii odprowadzenia składek na Fundusz Emerytur Pomostowych, to zaniechania ze strony pracodawcy nie mogą obciążać pracownika i pozbawiać go prawa do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał podstawy skarżonej decyzji.

Decyzją z dnia 31.07.2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. ponownie odnowił B. J. prawa do emerytury pomostowej z uwagi na nieudowodnienie 15 lat pracy w warunkach szczególnych i niewykonywanie po 31.12.2008r. pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Organ rentowy nadal nie uwzględnił okresów wymienionych w decyzji z dnia 15.06.2018r. i dodatkowo nie zaliczył do stażu pracy w warunkach szczególnych zatrudnienia od 15.03.2007r. do 31.12.2008r. ponieważ w zaświadczeniu z dnia 16.07.2018r. nie została wskazana przez pracodawcę podstawa prawna. Decyzją tą zmieniono decyzję z dnia 15.06.2018r. w zakresie ogólnego stażu ubezpieczeniowego, który wyniósł 33 lata i 14 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Staż pracy w warunkach szczególnych wyniósł nadal 14 lat i 1 dzień.

B. J. złożył odwołanie od tej decyzji, domagając się przyznania prawa do emerytury pomostowej. Dołączył do niego zaświadczenie potwierdzające jego pracę w warunkach szczególnych od 15.03.2007r. do 31.12.2008r. – po korekcie przez pracodawcę podstawy prawnej. Ponownie podniósł, iż od 15.07.2015r. do 04.02.2018r. pracował w warunkach szczególnych, jako kierowca przy przewozie materiałów niebezpiecznych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podtrzymał podstawy skarżonej decyzji.

Organ rentowy częściowo uwzględnił odwołanie B. J. od decyzji z dnia 31.07.2018r. i do stażu pracy w warunkach szczególnych zaliczył również okres od 15.03.2007r. do 31.12.2008r. Okres pracy w warunkach szczególnych uwzględniony przez organ rentowy wyniósł 15 lat 9 miesięcy i 18 dni, nadal jednak nie zostało przez odwołującego wykazane, że po dniu 31.12.2008r. pracował w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych i z tego powodu nie przyznano mu prawa do emerytury pomostowej.

W odwołaniu od tej decyzji B. J. domagał się jej zmiany i przyznania prawa do emerytury pomostowej. Dodatkowo wskazał, iż w dniu 10.09.2018r. otrzymał zawiadomienie o wszczęciu postępowania przez Państwową Inspekcję Pracy w sprawie z jego wniosku dot. podjęcia czynności mających na celu zobowiązanie pracodawcy do zgłoszenia jego jako osoby pracującej w warunkach szczególnych, opłacenie zaległych składek i wypełnienie stosownych dokumentów (druk ZUS ZSWA) do ZUS.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał podstawy skarżonej decyzji.

Powyższe odwołania zostały połączone przez Sąd do wspólnego rozpoznania, z uwagi na tożsamość faktyczną i prawną.

Sąd Okręgowy w Suwałkach ustalił i zważył, co następuje:

Ustawa z dnia 19.12.2008r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz.U. z 2017r. poz. 664 ze zm.) zastąpiła nowymi regulacjami, określającymi zasady nabywania wcześniejszych emerytur z tytułu pracy w warunkach szczególnych, przepisy ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2018r. poz. 1270) , określające zasady przyznawania emerytur z tytułu tego rodzaju pracy. Celem tej ustawy jest ograniczenie kręgu uprawnionych do emerytury z powodu pracy w szczególnych warunkach pracy lub w szczególnym charakterze

do mniejszej liczby sytuacji uzasadnionych rzeczywistą koniecznością przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w których oczekiwania osób, które rozpoczęły wykonywanie takiej pracy na starych zasadach, na wcześniejsze przejście na emeryturę powinny zostać zaspokojone. Ustawa ma charakter przejściowy, ograniczając prawo do uzyskania emerytury pomostowej do osób urodzonych po 31.12.1948r., które pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS) rozpoczęły przed 01.01.1999r. (art. 4 pkt 5 ustawy).

Wskazany cel ustawy o emeryturach pomostowych realizują przepisy art. 4, zgodnie z którym prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31.12.1948r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący, co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący, co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący, co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 01.01.1999r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31.12.2008r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Z unormowania tego wynika, że przy nabywaniu prawa do emerytury pomostowej uwzględnieniu podlegają przypadające przed dniem 01.01.2009r. okresy pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej, jednakże dotyczy to wyłącznie sytuacji spełnienia przez ubezpieczonego wszystkich pozostałych przesłanek określonych w art. 4, gdyż muszą one być spełnione łącznie.

Jak stanowi art. 3 ust. 1 ustawy prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwale uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Natomiast jak stanowi ustęp 3 art. 3 ustawy prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

W sprawie bezspornym było, iż B. J. (ur. (...)) ukończył 60 rok życia, posiadał staż ubezpieczeniowy w wymiarze 33 lat i 14 miesięcy, nie był członkiem OFE i rozwiązał stosunek pracy. Jak wynikało z decyzji z dnia 07.09.2018r. odwołujący posiadał również 15 lat 9 miesięcy i 18 dni okresów pracy w warunkach szczególnych.

Spornym w sprawie było, czy po 31.12.2008r. odwołujący również pracował w warunkach szczególnych w myśl przepisów ustawy o emeryturach pomostowych. W tym zakresie odwołujący powoływał się na zatrudnienie w Przedsiębiorstwie (...) w O.. Jak wynikało ze świadectwa pracy był tam zatrudniony stale i w pełnym wymiarze

czasu pracy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego - mechanika od 15.07.2015r. do 04.02.2018r. Rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło na podstawie art. 30 §1 pkt 1 kp. Odwołujący nie uzyskał świadectwa pracy w warunkach szczególnych za ten okres, wskazując, iż w trakcie zatrudnienia świadczył również prace jako kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony transportując materiały niebezpieczne. W zaświadczeniu z dnia 11.05.2018r. pracodawca wskazał, w jakich dniach odwołujących wykonywał przewóz materiałów niebezpiecznych: od 09.2015r. do 14.09.2015r. od 08.10.2015r. do 12.10.2015r., od 20.10.2015r. do 23.10.2015r., 20.11.2015r. do 23.11.2015r., 04.12.2015r. do 07.12.2015r., od 23.05.2016r. do 25.05.2016r., od 16.08.2016r. do 19.08.2016r., od 21.04.2017r. do 25.04.2017r., od 20.06.2017r. do 26.06.2017r., od 17.07.2017r. do 20.07.2017r., oraz od 27.10.2017r. do 02.11.2017r. Pracodawca stał na stanowisku, iż odwołujący nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych, gdyż przewozy były wykonywane okresowo. Potwierdził również, iż nie zgłosił odwołującego do organu rentowego, jako pracownika wykonującego pracę w szczególnych warunkach i nie odprowadzał składek na Fundusz Emerytur Pomostowych.

Powyższe wskazuje, iż w okresach wynikających z zaświadczenia z dnia 11.05.2018r. odwołujący pracował w warunkach szczególnych, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach rentowych, pracując jako kierowca „pojazdów przewożących towary niebezpieczne wymagające oznakowania pojazdu tablicą ostrzegawczą barwy pomarańczowej, zgodnie z przepisami Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30.09.1957r.” załącznik nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych poz. 10.

Literalna wykładnia art. 4 pkt 6 ustawy o emeryturach pomostowych nie wskazuje, aby ustawodawca określił minimalny okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych (tak Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 13.09.2018r. sygn. III Aua 381/18). Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25.02.2016r., sygn. akt II UK 373/15, wskazał, że prawo do emerytury pomostowej przysługuje takiej osobie, która oprócz spełnienia innych warunków, wykazuje okres pracy w warunkach szczególnych. Długość tego okresu pracy może być różna, w zależności od tego, czy pracę w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych ubezpieczony wykonywał po dniu 31.12.2008 r., czy tylko wcześniej. W pierwszym przypadku wystarczy jakikolwiek okres takiej pracy, a w drugim - konieczne jest wykazanie co najmniej 15 - letniego jej okresu. Nie jest więc tak, że dla nabycia prawa do tego świadczenia wystarczające jest wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, niezależnie od tego, czy może być ona tak kwalifikowana w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych.

Sąd Okręgowy w pełni podziela powyższe stanowisko Sądu Najwyższego jak i Sądu Apelacyjnego w Białymstoku, gdyż brak jest jakiegokolwiek kryterium czasu wykonywania pracy w szczególnych warunkach, warunkującego zakwalifikowanie tego okresu zatrudnienia jako okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze po dniu 31.12.2008r. w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Odwołujący się taką pracą wykonywał, natomiast przeświadczenie pracodawcy o tym, że nie była to praca w warunkach szczególnych, nie ma wpływu na uprawnienia odwołującego wynikające z ustawy o emeryturach pomostowych. Na marginesie należy wskazać, iż wnioskodawca w celu potwierdzenia wykonywania pracy w warunkach szczególnych zwrócił się do Państwowej Inspekcji Pracy o interwencje w tym zakresie, nie otrzymał jednak decyzji nakazującej pracodawcy zgłoszenie odwołującego do ewidencji pracowników wykonujących pracę w warunkach szczególnych i opłacenie składek na Fundusz Emerytur Pomostowych. Stanowisko PIP nie było dla Sądu wiążące. Ustalenia poczynione w sprawie jednoznacznie wskazują na spełnienie przez odwołującego wszystkich przesłanek koniecznych do uzyskania prawa do emerytury pomostowej z dniem złożenia wniosku o to świadczenie tj. 17.05.2018r.

W związku z powyższym, na podstawie art. 477¹⁴ §2 kpc orzeczono, jak w punkcie 1 wyroku.

O kosztach rozstrzygnięto podstawie art. 98 §1 i 3 kpc w zw. z §9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. poz. 1804 ze zm.) zasądając po 180zł od każdego z odwołań złożonych przez wnioskodawcę.

mt.